

Festivals d'estiu: resistència heroica

Quan tot semblava perdut, la cultura ha tret múscul i ha demostrat que, fins i tot en el pitjor dels escenaris possibles, és capaç de reinventar-se i seguir endavant. Enguany, i contra tot pronòstic, els festivals d'estiu han aconseguit fer una demostració de força i resistència per mantenir viva la seva oferta musical.

Amb programacions reduïdes o recorrent a nous formats, moltes de les cites estivals més emblemàtiques han aconseguit fer-se presents en un estiu sense artistes ni turisme internacional. Al final, l'esforç sembla haver valgut la pena: els aforaments reduïts han assolit índexs d'ocupació per sobre el 90% i els que han recorregut a l'*streaming* han pogut arribar a noves audiències.

És el cas del Festival Castell de Peralada, reconvertit per les circumstàncies en Peralada Livestream, una proposta virtual, oberta i gratuïta amb espectacles especialment ideats per a l'ocasió. El Festival, però, no ha volgut renunciar al públic presencial i ha convidat grups reduïts de diferents col·lectius als quals s'ha volgut retre homenatge. En total han estat onze propostes, que han estat seguides per un total de 91.288 persones. Unes xifres que el director del cicle, Oriol Aguilà, valora positivament. *"La nostra satisfacció és absoluta perquè hem complert els nostres objectius, que eren refermar el nostre compromís amb els artistes i el públic i mantenir viu el Festival"*, assenyala Aguilà.

El Festival de Peralada ha recuperat la Muralla del Carme com a escenari.

Per al director de Peralada, el repte en el seu cas era especialment complex, *"perquè som un festival d'espectacles escènics de gran format, òpera i dansa, i mai havíem considerat la possibilitat que no fos presencial. L'*streaming* ens ha deparat sensacions noves i també un aprenentatge. Hem pogut arribar*

molt lluny, fins i tot hem rebut missatges des de Nova Zelanda! Això vol dir que aquesta manera de connectar-se amb la gent la continuarem ampliant i desenvolupant en el futur. L' streaming ha arribat per quedar-se entre nosaltres", diu el director.

A tocar de Peralada però amb un concepte totalment diferent, la Schubertíada a Vilabertran es vanta d'haver estat l'únic festival de música de tot l'Estat que ha aconseguit *"mantenir el gruix de la programació presentada el mes de febrer"*. Última cita del calendari estival, l'exquísida convocatòria empordanesa, centrada en el lied i la música de cambra, ha pogut mantenir, malgrat les restriccions, la presència de grans figures internacionals, com el baríton Matthias Goerne, la soprano Juliane Banse o el pianista Wolfram Rieger, a més de formacions més properes, com els quartets Casals, Gerhard i Quiroga. La resposta del públic ha estat *"aclaparadora"* i s'ha venut el 100% de les localitats, reduïdes a un 40% de l'aforament habitual.

"La Schubertíada és un festival de melòmans per a melòmans. Els que considerem la música com a part essencial de la vida havíem de mantenir-nos fidels als nostres compromisos amb els músics i amb el públic. Aquesta aposta ferma de la Schubertíada ha estat corresposta amb escreix pels músics i el públic", afirma el seu director, Víctor Medem.

Una altra cita referencial per a la música clàssica, el Festival de Torroella de Montgrí, també ha aconseguit *"surfejar"* el tsunami pandèmic. Aquest estiu la trobada havia de celebrar el seu quarantè aniversari amb una programació extraordinària que, naturalment, no s'ha pogut dur a terme. En contrapartida, ha optat -seguint l'exemple del Grec barceloní- per una edició de llarg recorregut, que s'estendrà fins a final d'agost del 2021. Com a preàmbul, s'han programat cinc concerts durant aquest agost, que s'han pogut seguir en directe a l'Espai Ter, amb un aforament limitat a un terç de la seva capacitat, o en *streaming* obert. Les entrades presencials s'han exhaurit i les emissions dels concerts han estat seguides per 14.668 persones.

L'Espai Ter és escenari habitual del Festival de Torroella de Montgrí.

"Teníem clar que no podíem silenciar la música, que calia trobar formes i fórmules per seguir endavant. I aquest desig irrenunciable d'escoltar música en directe ha fet exhaurir les entrades de tots els concerts programats", assenyala la directora del Festival, Montse Faura. *"La connexió que s'ha establert entre els artistes i el públic ha estat d'una alta sensibilitat afegida, i en cada vetllada s'ha creat una atmosfera única i extraordinària",* afegeix.

Aquesta tònica es repeteix també en els festivals d'estiu de caràcter més popular i eclèctic. Malgrat la cancel·lació de cites tan significatives com l'estel·lar Festival de Cap Roig, els que s'han atrevit a no llançar la tovallola tanquen portes amb satisfacció manifesta. Degà dels festivals d'estiu catalans, el Festival de la Porta Ferrada de Sant Feliu de Guíxols també s'ha reinventat per poder celebrar la cinquanta-vuitena edició. Sense artistes internacionals i amb un cartell netament local, ha reconvertit un espai amb capacitat

per a 6.000 persones, el Guíxols Arena, en un escenari per a 800. Alhora, el seu tradicional emplaçament de la plaça de l'Abadia s'ha dedicat als concerts de música clàssica i jazz. El resultat ha estat un 95% de les entrades venudes i una sensació generalitzada d'eufòria.

"Tot i haver hagut d'anul·lar grans propostes internacionals, com Simple Minds, la resposta del públic ha estat increïble. Hi havia molta por que la gent no vingués, sobretot durant aquells moments de confusió a final de juliol, però de cop i volta hi va haver com una revifalla i la venda d'entrades es va accelerar", explica un portaveu del cicle, que també ha sentit molt de suport dels mitjans de comunicació: *"Aquest estiu la premsa s'ha fet ressò fins i tot de convocatòries petites, possiblement com una forma de donar suport a la valentia dels festivals per tirar endavant"*.

A Barcelona, per la seva banda, els resultats també han estat força satisfactoris per a tothom. Ho han estat per al Festival de Pedralbes, que ha assolit un índex d'ocupació del 87,88%. En total, 20.168 persones han assistit als 27 concerts celebrats, 10 dels quals han exhaurit localitats. Pel que fa al Cruïlla XXS -que en aquesta excepcional edició s'ha obert a la música clàssica-, ha acabat esdevenint el Cruïlla més gran de la història, amb uns 200 espectacles, als quals han assistit més de 35.000 espectadors.

Finalment, la nau insígnia dels festivals d'estiu catalans, el Grec barceloní, tot i estendre la seva activitat durant tot l'any, també tanca estiu amb xifres satisfactòries: 26.000 entrades venudes i un 95% d'ocupació. I si a això s'afegeixen les emissions per televisió, la xifra d'espectadors puja a 130.000. *"El que s'ha hagut de fer és important i heroic, però la gent ha demostrat tenir moltes, moltes ganes de festival. Pel que fa a entrades, el sistema es va col·lapsar i el públic aplaudia abans de començar l'espectacle",* explica el seu director, Francesc Casadesús. *"Esperem servir d'inspiració per a altres festivals. Que no dubtin: la cultura ha de tirar endavant",* conclou.

Imatge destacada: Les mascaretes han estat un element habitual dels escenaris aquest estiu, com en el concert del Quarteto Quiroga i Erica Wise a la Schubertiada de Vilabertran. (c) David Borrat.